

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, Fax: (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/51/2014.

Iktatószám: Vj/51-38/2014.

BETEKINTHETŐ!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa az Illés Zoltán igazgatósági tag által képviselt **Duna Takaréknál Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (9022 Győr, Árpád út 93.) ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Duna Takaréknál Zártkörűen Működő Részvénytársaság a fogyasztókkal szemben megtévesztésre alkalmas kereskedelmi gyakorlatot tanúsított, amikor 2010. január 6. és 2013. március 13. között a Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. elnevezésű terméksomagokkal kapcsolatos egyes kereskedelmi kommunikációiban nem tüntette fel a termék lényeges jellemzőit, így azt, hogy a jogosítvány árának 50%-a, mint önerő megtakarításként szükséges, továbbá nem tüntette fel terméksomagjainak megtakarítási és hitel jellegét, valamint nem hívta fel a fogyasztók figyelmét a további szerződéskötési kötelezettségükre.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfél a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérheti a Versenytanácsnál benyújtott, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t .

Az eljáró versenytanács a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 6. §-a szerinti minősítés, továbbá a www.jogsitnekem.hu honlapon és a szórólapokon megjelent kereskedelmi kommunikációk kapcsán a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 7. §-a szerinti minősítés vonatkozásában a versenyfelügyeleti eljárást megszünteti.

A végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelemnek van helye. A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2014. május 23-án annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást, hogy a Duna Takarékszövetkezet Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: eljárás alá vont, Duna Takarékszövetkezet vagy Bank) a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. §-a (1) bekezdésében, valamint a 7. §-a (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával megsértette-e az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat a Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. elnevezésű termékcsoportok népszerűsítése során, amikor egyes kommunikációs eszközein
 - valószínűsíthetően valótlanul tette közzé, hogy „jogosítvány havi 2990,-ért” megszerezhető. A havi 2990 Ft 75.000 Ft kölcsönösszeg és 29 hónapos futamidő esetén érhető el, ugyanakkor a jogosítvány megszerzéséhez szükséges anyagi forrás valószínű mértéke az egyes konkrét esetekben ettől eltérhet, azt a futamidő, a felvett kölcsönösszeg és mindemellett a fogyasztó számára rendelkezésre álló megtakarítás is megváltoztathatja, továbbá
 - valószínűsíthetően megtévesztő módon tette közzé, hogy „jogosítvány havi 2990,-tól” megszerezhető, ugyanis nem tüntette fel, hogy fogyasztónak a jogosítvány megszerzéséhez a jogosítvány árának 50%-a, mint önerő megtakarítása is szükséges, az igénylendő hitelösszeg maximum a jogosítvány árának 50%-a lehet, valamint
 - nem jelölte meg, hogy megtakarítási és/vagy hitel termékről van-e szó, valamint nem hívta fel a fogyasztók figyelmét a további szerződéskötési kötelezettségükre.
2. A versenyfelügyeleti eljárás az eljárás alá vont által a Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. elnevezésű termékcsoportokat népszerűsítő a 2010. január 6. és 2013. március 13. között alkalmazott kereskedelmi gyakorlat(ok)ra terjed ki.

II.

Az eljárás alá vont

3. [üzleti titok] Az eljárás alá vont a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. CCXXXVII. törvény 3. § (1) bekezdése szerint pénzügyi szolgáltatási tevékenységgel foglalkozik.
4. Az eljárás alá vont a bankok rangsorában a mérlegfőösszeg alapján a [üzleti titok] helyen áll, több mint [üzleti titok] Ft megtakarítást és [üzleti titok] Ft hitelállományt kezel. Több mint [üzleti titok] ügylettel rendelkezik, melyek közül [üzleti titok] számlakapcsolatban áll az eljárás alá vonttal. Működési területe [üzleti titok] megyére terjed ki, piaci részesedése Győr-Ménfőcsanak-Sopron megyében a legjelentősebb.¹
5. Az eljárás alá vont 2014. évi nettó árbevétele a Tptv. 24. §-a (3) bekezdésének harmadik mondata figyelembevételével [üzleti titok] millió Ft volt.²
6. A GVH korábban nem folytatott versenyfelügyeleti eljárást az eljárás alá vonttal szemben.

III.

A megtakarítási számla és a személyi kölcsön termékek jellemzői

7. A hitelintézetek döntő többsége kínál 14-18 év közötti vagy 18. életévét meghaladó diákok számára kialakított folyószámla (diákszámla) / megtakarítási konstrukciót, melyhez

¹ Vj/051-004/2014. számú irat 3. és 4. pont

² Vj/051-032/2014. számú irat M4 melléklet

kifejezetten diákok számára kialakított díjmentes vagy alacsonyabb díjú szolgáltatások kapcsolódnak.

8. A kölcsönnyújtással foglalkozó hitelintézetek kínálatában minden esetben helyet foglalnak személyi kölcsönök, így az eljárás alá vont esetében is.

Folyószámla (bankszámla, fizetési számla)

9. A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 6. §-ában foglalt Értelmező rendelkezések 87. pontja szerint pénzforgalmi szolgáltatás:

- a) a fizetési számlára történő készpénzbefizetést lehetővé tevő szolgáltatás, valamint a fizetési számla vezetéséhez szükséges összes tevékenység,
- b) a fizetési számláról történő készpénzkifizetést lehetővé tevő szolgáltatás, valamint a fizetési számla vezetéséhez szükséges összes tevékenység.

10. A pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló 2009. évi LXXXV. törvény 2. §-ának értelmző Rendelkezések 8. pontja szerint fizetési számla: fizetési műveletek teljesítésére szolgáló, a pénzforgalmi szolgáltató egy vagy több ügyfele nevére megnyitott számla, ideértve a bankszámlát is.

Megtakarítási számla

11. Megtakarítási számla esetében – hasonlóan a lekötött betétekhez – a számlanyitás általános célja az értékmegőrzés, illetve a vagyon gyarapítása. A különbség az, hogy ebben az esetben nincs meghatározott lekötési idő, a számlán – a hitelintézet által meghatározott keretek között, vagy akár kötelezően előírva – történhet számlamozgás: érkezhetsz átutalás, vehetsz fel róla készpénz. Így a megtakarítási számla fő előnye, hogy a tulajdonos a számlán elhelyezett összeghez rugalmasan hozzáférhet, mégsem veszíti el a megtakarítása után járó kamatokat sem.
12. A megtakarítási számlához kínált kamatok ezért általában alacsonyabbak, mint a klasszikus betétlekötések kamatai, de még így is jóval kedvezőbbek, mintha a bankszámlán lekötés nélkül tartott összeg után látra szóló kamatot kapna³.

Hitel- és kölcsönszerződés, azon belül: személyi kölcsön

13. A Hpt. 3. § (1) bekezdés b) pontja szerint pénzügyi szolgáltatás a következő tevékenységek üzletszerű végzése forintban, devizában vagy valutában (...) hitel és pénzkölcsön nyújtása (...).
14. A Hpt. 6. §-ában foglalt Értelmező rendelkezések 40. pontja szerint:
- hitel és pénzkölcsön nyújtása:
 - a) hitelnnyújtás: a hitelező és az adós között írásban létesített hitelszerződés alapján meghatározott hitelkeret rendelkezésre tartása az adós részére, jutalék ellenében és a hitelező kötelezettségvállalása meghatározott szerződési feltételek megléte esetén a kölcsönszerződés megkötésére vagy egyéb hitelművelet végzésére,
 - b) pénzkölcsönnyújtás:
 - ba) a hitelező és az adós között létesített hitel- vagy kölcsönszerződés alapján a pénzösszeg rendelkezésre bocsátása, amelyet az adós a szerződésben megállapított időpontban - kamat ellenében vagy anélkül - köteles visszafizetni, (...).
15. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:382. § (1) bekezdése szerint hitelszerződés alapján a hitelező hitelkeret rendelkezésre tartására, és a rendelkezésre tartott összeg erejéig kölcsönszerződés, kezességi szerződés, garanciaszerződés vagy egyéb hitelművelet végzésére vonatkozó más szerződés megkötésére, az adós díj fizetésére köteles.
16. A Ptk. 6:383. §-a szerint kölcsönszerződés alapján a hitelező meghatározott pénzösszeg fizetésére, az adós a pénzösszeg szerződés szerinti későbbi időpontban a hitelezőnek történő visszafizetésére és kamat fizetésére köteles.

³http://felugyelet.mnb.hu/fogyasztoknak/megtakaritasok/megtakaritastipusok/megtakaritasi_szamla.html

17. A személyi kölcsön általában szabad felhasználású, azaz nem célhoz kötött, vagyis bármilyen célra - például rendkívüli kiadások fedezése, nagyobb események, esküvő lebonyolítása – felhasználható. Vannak azonban olyan személyi kölcsönök, amelyeknek célja előre meghatározott. Ezek leggyakrabban valamely tartós fogyasztási cikk vásárlására, vagy például utazásra szólnak. A kölcsön forintban igényelhető. Összege jellemzően 100.000 Ft-tól 5.000.000 Ft-ig terjed. A futamidő rugalmas, általában 12-72 hónap. A kölcsön a legtöbb banknál ingatlanfedezet és kezes bevonása nélkül igényelhető. Adóstárs bevonása esetén magasabb hitelösszeg is elérhető. A kölcsönszerződés vonatkozásában ki kell számolni és közzé kell tenni a teljes hiteldíj mutatót a teljes hiteldíj mutató meghatározásáról, számításáról és közzétételéről szóló 83/2010. (III. 25.) Korm. rendelet értelmében.

IV.

A Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. termékcsomagok

18. Az eljárás alá vont Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. termékcsomagját 14 és 18 év közötti, valamint a 18 év feletti életkorú, jogosítványt szerezni kívánó fogyasztóknak ajánlja. [üzleti titok] .
19. A termékcsomag alapján a fogyasztóknak folyószámlával kell rendelkezniük eljárás alá vontnál. A folyószámlájuk mellé egy ingyenes alszámlára vonatkozó szerződést kellett kötniük, melyre havonta kellett megtakarításukat elhelyezni. A Duna Takaréknak a megtakarítás összege után prémium kamatot írt jóvá az alszámlán.
20. Emellett a fogyasztóknak igényelniük kellett bankkártya és NetBank szolgáltatást, amelyek használatát az eljárás alá vont ingyenesen biztosította.
21. A megtakarítás havi összegétől függően a Duna Takaréknak kedvezményes, forint alapú személyi kölcsönt ajánlott a fogyasztóknak max. 100.000 Ft összegben. A Jogsit Nekem termékcsomag igénybevételére kizárólag abban az esetben volt lehetőség, ha a fogyasztó Junior számlacsomag vagy a Jogsit Nekem I. és II. lakossági bankszámla, a megtakarítás elhelyezéséhez szükséges alszámla, a bankkártya és az internet bank termékek vonatkozásában is szerződést köt, valamint a jogosítvány ellenértékének kiegyenlítésekor személyi kölcsönt is igényel.
22. A konstrukció lényegét, folyamatát az alábbi táblázat szemlélteti:

Jogsit nekem termékcsomag igénybevétele:	- valamennyi kapcsolódó szolgáltatásra a vonatkozó szerződést meg kell kötni, - a jogosítvány ellenértékének kiegyenlítésekor személyi kölcsönt kell igényelni
Kapcsolt szolgáltatások:	- Junior számlacsomag - alszámla (saját erő elhelyezéséhez) - bankkártya - netbank - hitel
Alszámla megnyitásának feltétele	- 2.990 Ft befizetése
Hitelszerződés-kötés:	- jogosítványhoz szükséges önerő számlán történő igazolása (költségek 50%-a) - autósiskola igazolása a jogosítvány megszerzésének költségeiről - kiskorú igénylő esetén szülői kezességvállalás - egyszerűsített hitelbírálat

Önerő:	- a jogosítvány árának 50%-a, a hitelösszeg maximum 100.000 Ft lehet
Alszámlát a Bank megszüntetheti:	- valamelyik kapcsolt szerződés megszűnik - nem történik hiteligénylés
Alszámlát a Bank megszünteti:	- [üzleti titok]

23. Az eljárás alá vont – Jogsit Nekem I. és II. termékcsoomagra vonatkozó – ügyfélállománya az alábbi:

Jogsit Nekem I. és II. termékcsoomagra vonatkozó ügyfélállomány	
Lakossági folyószámla állomány	[üzleti titok]
Lakossági megtakarítási állomány	[üzleti titok]
Lakossági megtakarítási számla állomány +folyószámla melletti alszámla	[üzleti titok]
Fogyasztási hitelek	[üzleti titok]

24. A rendelkezésre álló adatok alapján több mint [üzleti titok] esetben vált szükségessé az alszámla megszüntetése.⁴ A megszüntetési okok között [üzleti titok] az eljárás alá vont nyilatkozata szerint.⁵

25. A fentiek alapján megállapítható, hogy Jogsit Nekem I. és II. termékcsoomag kapcsán mindösszesen [üzleti titok] ügyfél kötött hitelszerződést.

26. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint⁶ jelen versenyfelügyeleti eljárás megindulásának napján, 2014. május 23-án [üzleti titok] db élő hitelszerződés és [üzleti titok] élő alszámla-szerződés volt.

V.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

27. Az eljárás alá vont a vizsgálattal érintett időszakban, 2010. január 6. és 2013. március 13. között számos kereskedelmi kommunikációval népszerűsítette Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. elnevezésű termékcsoomagokat:

- televíziós reklám (Revita televízió)
- internetes honlap (www.jogsitnekem.hu, www.kisalfold.hu)
- nyomtatott sajtó
- óriásplakát
- plakát
- szórólap
- reklámtáskán elhelyezett hirdetés
- járművön közzétett hirdetés.

28. Az eljárás alá vont az eljárással érintett időszakban többféleképpen adott tájékoztatást a kamat mértékére és a kombinált termék lényeges tulajdonságára vonatkozóan.

⁴ Vj/051-010/2014. számú irat

⁵ Vj/051-011/2014. számú irat 3. pont

⁶ Vj/051-011/2014. számú irat 4. pont

Televízió reklám			
Megjelenések dátuma, helye, alkalmak száma	Kommunikáció fő üzenete	Árral kapcsolatos valótlan állítás (Igen/Nem)	Információk/jellemzők elhallgatása (Igen/Nem) ⁷
[üzleti titok] Revita televízió megjelenés folyamatos	„Ön szerint mire vágyik gyermeke, unokája? Most éppen jogosítványra. Jogosítványra gyűjtök. Szeretnék egy autót. Tegnap megkaptam a jogosítványomat, szeretnék egy autót. Rettenetesen szeretnék egy jogosítványt. Én szeretnék jogosítványt is és autót is. A Duna takaréknak Jogsit Nekem terméke megkönnyíti a jogosítványszerzést. Elég a tanfolyam árának felét összegyűjtenie, a másik felét kedvezményes hitellel a Duna takaréknak biztosítja az Ön számára. Bővebb információt fiókjainkban, vagy a 06-40-99-00-99-es számon kaphat!” Képernyőn: www.dunatakarek.hu honlap, a telefonszám, valamint „a jogosítvány havi 2990 forintért” szöveg.	Igen	Részből az önértékelés és a termék megtakarítási és hitel jellegére utalás feltüntetése került
Internet			
[üzleti titok]www.jogsitnekem.hu; Megjelenése folyamatos	Ajánlatunk röviden: A jogsi árának megszerzése szüleid nyaggatása nélkül. Bővebb információ: A JogsitNekem termék a Te igényeid, álmaid szerint fejlesztett szolgáltatásfüzér. Első körben kapsz folyószámlához egy ingyenes alszámlát, amire havonta kell megtakarításodat elhelyezned, mi ezért prémium kamatokat számítunk fel Neked. Amíg	Nem	Nem

⁷ E körben azt jelezzük, hogy az érintett kereskedelmi kommunikációban feltüntetésre kerülnek-e az alábbi információk:

- a) jogosítvány árának 50%-a, mint önértékelésként szükséges,
- b) a termék megtakarítási és hitel jellegére utalás, valamint
- c) a további szerződéskötési kötelezettségükre való utalás

	pénzed gyarapodik, ingyen használhatod NetBank szolgáltatásunkat. Havonta befizetett összegtől függően, néhány hónap múlva már a számládon van a jogosítvány árának a fele. Nem kell kétségbe esni, hogy még mindig csak a fele, mert a Duna Takaréknál kedvező kamatozású hitelt biztosít számodra, hogy a fél egészzé váljon. A kölcsönt ugyanúgy törlesztheted, ahogyan ezt megelőzően takarékoskodtál. Ugye nem is olyan bonyolult?!? Gyakorlatilag minimális takarékoskodás mellett a zsebedben érezheted jogosítványodat...már csak a vizsgák vannak hátra! Sok sikert! Mit ajánlunk? - Junior Folyószámlacsomagot - Ingyen bankkártya - Ingyen NetBank - Prémium betéti kamat - Kedvező hitelkamat - Jogosítvány A későbbiekben folyószámládra utalhatják ösztöndíjadat és diákhiteled is! A számok magukért beszélnek! Éves betéti kamat: mindenkori jegybanki alapkamat mínusz 1,5% EBKM: megegyezik az éves betéti kamatláb mértékével Éves hitelkamat: 9,99% THM: 14,39% Kalkulátor Hol találsz meg minket? 1. Látogass meg bennünket személyesen fiókjainkban. Fiókkereső 2. Ha szeretnéd, hogy kényelmesebbé tegyük a számlanyitásod, MobilBankárjaink az általad meghatározott időben és helyen keresnek fel Téged!	
--	--	--

	Online számlanyitás Mi szükséges hozzá? Számlanyitáshoz: Személyi igazolvány Lakcímet igazoló hatósági igazolvány Hitelfelvételhez: Önerő számlán történő igazolása Autósiskola igazolása – Duna takarékos formanyomtatványon Szülői kezességvállalás (ha még kiskorú vagy) További információt szeretnél? Hívd az info vonalat: 06-40-99-00-99 Írj e-mailt: info@jogsitnekem.hu Autósiskolakereső Kalkulátor		
[üzleti titok] www.kisalfold.hu Megjelenés: [üzleti titok]	Beszállsz? +14 jogosítvány havi 2.990,- Forintért!!! www.jogsitnekem.hu	Igen	Igen
Óriásplakát, plakát			
[üzleti titok]	www.jogsitnekem.hu Duna Takaréék logója Ez nem kamu! Jogsi havi 2.990,- Ft-ért	Igen	Igen
[üzleti titok]	www.jogsitnekem.hu Duna Takaréék logója 2.990,- Ft/hó *** Jogsi már havi 2.990 Ft-tól!!! Duna Takaréék logója Jogsitnekem.hu	Nem (szerepel a „-tól” kitétel)	Igen
[üzleti titok]	jogsitnekem.hu jogsi havi 2990,-Ft-ért	Igen	Igen
[üzleti titok]	jogsitnekem.hu Ez nem kamu! Duna Takaréék jogsi havi 2990,-Ft-ért! Duna Takaréék logója	Igen	Igen

Nyomtatott sajtó			
[üzleti titok]	www.jogsitnekem.hu ha nincs jogsid +15 Duna Takaréék logója *** Jogsitnekem.hu Ez nem kamu! Duna Takaréék Jogsi havi 2.990,-Ft-ért! Duna Takaréék logója Infovonal:40/99-00-99 www.jogsitnekem.hu www.dunatakarek.hu	Igen	Igen
[üzleti titok]	www.jogsitnekem.hu Duna Takaréék logója jogosítvány havi 2.990,- Forintért!!! Múlnak a gyermek évek Gyermeke már jogosítványra vagyik! Ha eddig nem említette, akkor is így van. Gondolkodott már, miből fogja fizetni az autósiskolát? Kényelmes megoldást kínálunk a problémára: a JogsitNekem termékkel havi 2.990 Forintért biztosíthatja gyermekének a jogosítványt. Részletek: www.jogsitnekem.hu infovonal: 33/40-30-20 Duna takaréék logója Áprilistól már személyesen is várjuk Önöket Székesfehérvári új fiókunkban! MobilBankárunk már most felkeresi Önt, hívja a 06/33/40- 30-20 számon! *** Múlnak a gyermek évek... Jogosítvány havi 2.990 Forintért!!! Gyermeke már jogosítványra vagyik! Ha eddig nem említette, akkor is így van. gondolkodott már, miből fogja fizetni az autósiskolát? Kényelmes megoldást kínálunk a problémára: a JogsitNekem termékkel havi 2.990 Forintért	Igen	Nem mindhárom feltétel szerepel

	biztosíthatja gyermekének a jogosítványt. Mindezeken felül a JogsitNekem csomag tartalmaz: - Junior folyószámlát - ingyenes bankkártyát - ingyenes NetBank szolgáltatást - Későbbiek során erre a számlára utalhatják gyermeke ösztöndíját és diákhitelét is Részletek: www.jogsitnekem.hu Infovonal: 33/40-30-20 Áprilistól már személyesen is várjuk Önöket Székesfehérvári új fiókunkban! MobilBankárunk már most felkeresi Önt, hívja a 06/33/40-30-20 számon! Duna Takaréknál logója Múlnak a gyermek évek...” Jogosítvány havi 2.990 Forintért!!! Gyermeke már jogosítványra vágyik! Ha eddig nem említette, akkor is így van. Gondolkodott már, miből fogja fizetni az autósiskolát? Kényelmes megoldást kínálunk a problémára: a JogsitNekem termékkel havi 2.990 Forintért biztosíthatja gyermekének a jogosítványt. Mindezekon felül a JogsitNekem csomag tartalmaz: - Junior folyószámlát - ingyenes bankkártyát - ingyenes NetBank szolgáltatást - Későbbiek során erre a számlára utalhatják gyermeke ösztöndíját és diákhitelét is Részletek: www.jogsitnekem.hu Infovonal: 33/40-30-20 Duna Takaréknál logója jogsitnekem.hu jogosítvány havi 2.990,-ért Most egy igazán jó megoldást		
--	---	--	--

	ajánlunk. Néhány hónapig kisebb összegeket fizetsz be Junior folyószámlára – 2.990,-Ft már elég. Majd ha már a jogsidhoz szükséges pénz fele megvan, mi kölcsönadjuk a másik felét. Ez a mi hozzájárulásunk a sikeres kezdéshez. További információt szeretnél? Írj emailt a gyor.kozpont@dunatakarek.hu címre Pintér Tominak, vagy hívd Őt a 06 96 550 720 számon. Központi elérhetőségeink: info@jogsitnekem.hu, 06 40/99 00 99 dunatakarek.hu *** Jogsitnekem.hu jogosítvány havi 2.990,-ért Most egy igazán jó megoldást ajánlunk. Néhány hónapig kisebb összegeket fizetsz be Junior folyószámlára – 2.990,-Ft már elég. Majd ha már a jogsidhoz szükséges pénz fele megvan, mi kölcsönadjuk a másik felét. Ez a mi hozzájárulásunk a sikeres kezdéshez. További információt szeretnél? Írj emailt a szekesfehervar@dunatakarek.hu címre Palásthy Lacinak, vagy hívd Őt a 06 22 500 582 számon. Központi elérhetőségeink: info@jogsitnekem.hu, 06 40/99 00 99 dunatakarek.hu		
--	--	--	--

[üzleti titok]	Múlnak a gyermek évek...” Jogosítvány havi 2.990 Forintért!!! Gyermeke már jogosítványra vágyik! Ha eddig nem említette, akkor is így van. Gondolkodott már, miből fogja fizetni az autósiskolát? Kényelmes megoldást kínálunk a problémára: a JogsitNekem termékkel havi 2.990 Forintért biztosíthatja gyermekének a jogosítványt. Mindezekon felül a JogsitNekem csomag tartalmaz: - Junior folyószámlát - ingyenes bankkártyát - ingyenes NetBank szolgáltatást - Későbbiek során erre a számlára utalhatják gyermeke ösztöndíját és diákhitelét is Részletek: www.jogsitnekem.hu Infovonal: 33/40-30-20 Duna Takarékszövetkezet logója	Igen	Részben további szerződés-kötési kötelezettségre utalás feltüntetésre kerül
[üzleti titok]	jogsitnekem.hu jogosítvány havi 2.990,-ért Most egy igazán jó megoldást ajánlunk. Néhány hónapig kisebb összegeket fizetsz be Junior folyószámládra – 2.990,-Ft már elég. Majd ha már a jogsidhoz szükséges pénz fele megvan, mi kölcsönadjuk a másik felét. Ez a mi hozzájárulásunk a sikeres kezdéshez. További információt szeretnél? Írj emailt a gyor.kozpont@dunatakarek.hu címre Pintér Tominak, vagy hívd Őt a 06 96 550 720 számon. Központi elérhetőségeink: info@jogsitnekem.hu, 06 40/99 00 99 dunatakarek.hu *** Jogsitnekem.hu	Igen	Részben az önerő szükségessége a termék megtakarítási és hitel jellegére utalás feltüntetésre kerül

	jogosítvány havi 2.990,-ért Most egy igazán jó megoldást ajánlunk. Néhány hónapig kisebb összegeket fizetsz be Junior folyószámládra – 2.990,-Ft már elég. Majd ha már a jogsidhoz szükséges pénz fele megvan, mi kölcsönadjuk a másik felét. Ez a mi hozzájárulásunk a sikeres kezdéshez. További információt szeretnél? Írj emailt a szekesfehervar@dunatakarek.hu u címre Palásthy Lacinak, vagy hívd Őt a 06 22 500 582 számon. Központi elérhetőségeink: info@jogsitnekem.hu, 06 40/99 00 99 dunatakarek.hu		
[üzleti titok]	Beszállsz? +14 jogosítvány havi 2.990,- Forintért!!! www.jogsitnekem.hu	Igen	Igen
[üzleti titok]	Jogsi havi 2.990,-Ft-ért! Duna Takaréknél jogsitnekem.hu Duna Takaréknél logója	Igen	Igen
[üzleti titok]	jogsi már havi 2.990,-Ft-tól vagy akár ingyen? Játssz Te is és nyerd meg az INGYEN JOGOSÍTVÁNYOK egyikét. Ha esetleg nem sikerül nyerned... Jogsi már havi 2.990 Ft-tól! www.jogsitnekem.hu A legegyszerűbb kulcs a jogsi	Nem (szerepel a – től rag)	Igen

	megszerzéséhez! www.jogsitnekem.hu jogsi már havi 2.990 Ft-tól!		
[üzleti titok]	jogsitnekem.hu Duna Takaréék jogsi havi 2.990,-Ft-ért! Érdeklődjön most fiókunkban Duna takaréék logója	Igen	Igen
<u>Járműreklám</u>			
[üzleti titok]	jogsitnekem.hu jogsi havi 2990,-Ft-ért	Igen	Igen
<u>Szórólap</u>			
[üzleti titok]	JogsitNekem.hu Duna Takaréék Gyermeke már jogosítványra vágyik! Ha eddig nem említette, akkor is így van. Gondolkodott már, miből fogja fizetni az autósiskolát? A Duna Takaréék JogsitNekem terméke egy kényelmes megoldást kínál a problémára már havi 2.990,- Ft-ért!!! A termék lényege: Gyermeke takarékoskodik, mi a pénzét extra kamatokkal gyarapítjuk, majd a fennmaradó összeget meghitelezük számára. A	Igen	Nem valamennyi feltétel feltüntetésre kerül

	hiteltől sem kell megijedni, mert azt kifejezetten e termékhez kialakított (forint alapú) 9,99%-os kamatozással bocsájtjuk gyermeke rendelkezésére és az érettségire már meg is van a jogosítványa. Mindezekon felül a JogsitNekem csomag tartalmaz: Junior folyószámlát Ingyenes bankkártyát Ingyen NetBank szolgáltatást További részletek: Infovonal: 40/99-00-99 Jogsitnekem.hu Duna Takaréknél 2. oldal: JogsitNekem.hu Duna Takaréknél Jogosítvány havi 2.990 Ft-ért!!! Gondolkodtál már, hogy miből fizeted majd az autósiskolát? Most egy igazán jó megoldást ajánlunk. Néhány hónapig kisebb összegeket fizetsz be Junior folyószámládra – 2.990,-Ft már elég. Majd ha már a jogsidhoz szükséges pénz fele megvan, mi kölcsönadjuk a másik felét. Ez a mi hozzájárulásunk a sikeres kezdéshez. További részletek: Infovonal: 40/99-00-99 Jogsitnekem.hu Dunatakarek.hu		
<u>Rendezvény</u>			
[üzleti titok]	www.jogsitnekem.hu Nincs pénzed jogsira? Jogosítvány havi 2.990 Ft-ért? Beszállsz? Igen! A jogsidhoz nem szükséges autó, de ahhoz, hogy te vezess, kell jogsid!	Igen	Igen

Reklámtáska			
[üzleti titok]	jogsitnekem.hu Duna Takarékszövetkezet logója Ez nem kamu! Jogsi havi 2.990,- Ft-ért	Igen	Igen

VI.

Az eljárás alá vont előadása

29. Az eljárás alá vont álláspontja szerint⁸ a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése nem valósult meg a részéről. [üzleti titok] Célja minden esetben a fogyasztók teljes körű, jogszabályi keretek közötti kiszolgálása, tisztességes kereskedelmi gyakorlat folytatása.
30. A fentiekben túl az eljárás alá vont előzetes álláspontot követően előterjesztett észrevételeiben és a tárgyaláson hivatkozott arra, hogy egyetlen egy esetben sem készítette a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára, amelyet egyébként nem hozott volna meg.
31. Hivatkozott arra, hogy amennyiben a kereskedelmi kommunikációban az alkalmazott kommunikációs eszközök sajátosságára tekintettel a tájékoztatás nem volt teljes körű, a legtöbb esetben történt arra vonatkozó utalás, hogy hol tájékozódhat a termékről bővebben az ügyfél, továbbá a termék tulajdonságáról a fiókjaikban annak megkötése előtt minden esetben teljes körű tájékoztatást kaptak az érdeklődők.
32. A termékkel kapcsolatosan soha nem érkezett panaszbejelentés.
33. Előadása szerint szándéka [üzleti titok] prémium kamatozást és ingyenes egyéb szolgáltatásokat (netbank, bankkártya) biztosítani.
34. Hivatkozott arra is, hogy [üzleti titok].
35. A termékcsomag hatékonysága és hatása elmaradt az általuk megfogalmazott céloktól. A befektetett energiát és anyagi ráfordítást nem kompenzálta.
36. Külön kiemelte, [üzleti titok]
37. Hivatkozott arra, [üzleti titok]
38. Kérte egy esetleges bírság kiszabása esetén a Tptv. 78. §-ának (3) bekezdésre tekintettel az eset összes körülményeire tekintettel határozni, így különösen figyelemmel arra, hogy
 - az esetleges jogsértéssel nem ért el gazdasági előnyt, a termék a ráfordítások megtérülésének teljes elmaradását eredményezte,
 - versenyfelügyeleti eljárást nem volt folyamatban az eljárás alá vonttal szemben.

VII.

Jogi háttér

39. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. A (2) bekezdés értelmében az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely Magyarország területén valósul meg, továbbá arra

⁸ Vj/051-004/2014. irat tartalmazza.

is, amely Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint. A (4) bekezdés alapján külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl részletesebb, illetve szigorúbb szabályokat írhat elő.

40. Az Fttv. 2. §-ának

- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
- c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
- d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
- e) pont kimondja, hogy a kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől
- h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.

41. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

42. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.

43. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely az áru lényeges jellemzőiről valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

44. Az Fttv. 7. §-ának (1) bekezdésének a) és b) pontja értelmében megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely - figyelembe véve valamennyi tényező körülményét, továbbá a kommunikáció eszközének korlátait - az adott helyzetben a fogyasztó tájékozott ügyleti döntéséhez szükséges és ezért jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, vagy nem nevezi meg az adott kereskedelmi gyakorlat kereskedelmi célját, amennyiben az a körülményekből nem derül ki, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készteti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.

45. Az Fttv. 7. §-ának (2) bekezdése alapján, ha a kommunikáció eszköze térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt, ezeket az akadályokat és minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak megítélésénél, hogy fennállt-e megtévesztő mulasztás.

46. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett

áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.

47. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
48. A Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja és f) alapján az eljáró versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
49. Az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tptv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.
50. A Tptv. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tptv. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni meghatározott kivételekkel. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tptv. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
51. A Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalból eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VIII.

Jogi keretek

A GVH hatásköre

52. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadók: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
53. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdésének b) és d) pontja alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a kereskedelmi gyakorlat három megyében terjesztett napilap útján valósul meg, illetve az áru eladásának helyén

alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.

54. Az eljáró versenytanács megállapította a GVH hatáskörének jelen ügybeni fennálltát. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat alkalmas volt a gazdasági verseny érdemi befolyásolására, tekintettel arra, hogy a kereskedelmi gyakorlat három megyében terjesztett napilap [üzleti titok] útján valósult meg [Fttv. 11. § (2) bekezdés b) pont].
55. A GVH illetékessége az ország egész területére kiterjed a Tpv. 46. §-a alapján.

Az eljárás tárgya

56. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról vagy adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
57. Előjáróban aláhúzza az eljáró versenytanács, hogy töretlen a bírói gyakorlat⁹ abban a kérdésben, hogy a pénzügyi szolgáltatások esetében kiemelkedően fontos a fogyasztók pontos, megfelelő tájékoztatása. Annál is inkább, mert - éppen a termék sajátosságai következtében - az értékesítési folyamatban a felek közötti bizalomnak is meghatározó szerepe van. A fogyasztók ismereteinek a banki szolgáltatások területén lévő hiányosságai, valamint a pénzügyi szervezetek szakmai hozzáértése iránti kényszerű bizalom igen hangsúlyossá teszi a fogyasztókat tájékoztató vállalkozások versenyjogi felelősségét. Miután a szolgáltatás - jellegéből fakadóan - a fogyasztói oldalt kiszolgáltatottá teszi, alappal várható el a vállalkozásoktól a teljes, alapos, korrekt, megbízható tájékoztatás. Csak így kerülhet a fogyasztó olyan helyzetbe, hogy megalapozottan hozzon döntést az adott banki szolgáltatás esetleges igénybevételéről.
58. A jelen eljárás tárgya annak elbírálása, hogy az eljárás alá vont a 2010. január 6. és 2013. március 13. között
- fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított-e azon, a Jogsit Nekem I. és II. termékcsoportokat népszerűsítő kereskedelmi gyakorlataival, amelyek során azt állította, hogy jogosítvány havi 2.990 Ft-os törlesztőrészletért szerezhető, valamint
 - észlelhetően tüntette-e fel, a „jogsi már havi 2.990 Ft-tól” szlogen alkalmazása kapcsán, hogy az összeg megtakarítással kapcsolatos fizetési kötelezettséget, vagy hitellel kapcsolatos fizetési kötelezettséget jelent, továbbá
 - észlelhetően tüntette-e fel, hogy a Jogsit Nekem I. és II. termékcsoport igénybevétele esetén a fogyasztónak Junior folyószámlára és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokra szerződést kell kötnie, illetve a jogosítvány megszerzéséhez a jogosítvány árának 50%-a mint önerő megtakarítása is szükséges.

A kereskedelmi gyakorlat címzettjei

59. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat értékelése kapcsán az eljáró versenytanács megállapította, hogy annak során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el [Fttv. 4. § (1) bekezdés].
60. Az „ésszerűség” kapcsán kiemelendő ugyanakkor, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációban szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínálnak, s a fogyasztó – számára költségmegtakarítást

⁹ A következőket, jelen esetben is irányadó joggyakorlat köréből az eljáró versenytanács szükségesnek tartja kiemelni az alábbiakat a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.121/2007/8. számú (Vj-111/2005.), 2.Kf. 27.496/2007/9. számú (Vj-56/2006.), 2.Kf. 27.060/2008/8. számú (Vj-50/2007.), 2.Kf. 27.350/2008/8. számú (Vj-30/2007.) ítéletét]

eredményezően – valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában,

- az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatói folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

61. Az eljárás alá vont vizsgált kereskedelmi gyakorlatának az értékelése kapcsán az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat nem olyan fogyasztói kör vonatkozásában valósult meg, amelynek tagjai az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenyséjük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatottak lennének.
62. A pénzügyi termékekkel kapcsolatos fogyasztói magatartást alapvetően befolyásolja e termékek bizalmi jellege. E jellemző ugyanis eleve hordozza annak a lehetőségét, hogy a termék egyes tulajdonságai rejtve maradnak a fogyasztó előtt. A pénzügyi szolgáltatások területén a szolgáltatók javára általában fennálló információk aszimmetriát erősíti:
- a lakosság pénzügyi ismereteinek alacsony szintje,
 - a nagyszámú termék áttekintésének szükségessége (figyelemmel az új, akciós, esetleg változó konstrukciókra is);
 - a tájékoztató anyagok és szerződések nagy terjedelme/nehéz áttekinthetősége (például az Általános Szerződési Feltételek, hirdetmények esetében),
 - az ügyfélszolgálaton elhangzó szóbeli tájékoztatások rekonstruálásának problematikussága.
63. Jelen kereskedelmi gyakorlat kapcsán kiemeli az eljáró versenytanács, hogy egyes kereskedelmi kommunikációk ([üzleti titok] ,műsorfüzetben megjelent tájékoztatás, [üzleti titok] , [üzleti titok] hirdetés, szórólap, rendezvényen kihelyezett tájékoztatás) címzettjei a jogosítvány megszerzése előtt álló, olyan fiatal személyek, akiknek fiatal korukból eredően, vonatkozó tapasztalatok hiányában a pénzügyi ismereteik az átlagosnál alacsonyabbak.

Ügyleti döntés

64. A fogyasztó jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók, üzletfelek figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó, az üzletfél döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó keresi annak termékét.
65. Az ügyleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Ügyleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéséért.
66. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,¹⁰ melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „*az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.*”
67. A fogyasztók felé irányuló reklámmal szemben egyértelmű követelmény, hogy annak alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről (áruról, szolgáltatásról), a vállalkozásról, a tájékoztatás tartalmáról.

¹⁰ Az Európai Bíróság ítélete a C-281/12. számú ügyben.

68. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban ügyleti döntésnek tekintendő a fogyasztó azon döntése, hogy
- bemenjen-e a Duna Takarékszövetkezet Bank fiókjába,
 - kössön-e szerződést a Jogsit Nekem I. és II. termékcsomagok vonatkozásában,
 - a meghirdetett feltételek szerint kösse-e meg a vonatkozó szerződés(ek)e)t,
 - a Duna Takarékszövetkezet Bank termékét vagy egyéb megtakarítási terméket válasszon.
69. Az eljáró versenytanács ebben a körben jegyzi meg, hogy a hazai pénzügyi kultúrára jellemző, hogy a fogyasztók nehezen váltanak szolgáltatókat, továbbá hajlamosak egy szolgáltatónál igénybe venni több szolgáltatást is.

Az alkalmazott kommunikációs eszközök sajátosságai

70. A kommunikációs eszközök között különbség mutatkozik abban, hogy azok csak néhány vagy részletesebb információk közlésére alkalmasak-e. Egyes eszközök kapcsán az eljáró versenytanács kiemeli, hogy
- az eljárás alá vont saját honlapján elhelyezett kereskedelmi kommunikációk értékelése során nem hagyható figyelmen kívül, hogy az internet jellegéből adódóan alkalmas arra, hogy információkat, egy-egy áru vonatkozásában akár a releváns információk teljes körét gyorsan és kényelmesen elérhetővé tegyen. Az interneten megjelentethető és meg is jelenő információk nagy tömege ugyanakkor azt is jelenti, hogy a fogyasztó versenyjogilag figyelembe veendő döntésének meghozatalát általában nem az információk rendelkezésre állásának hiánya nehezíti meg, hanem a nagy mennyiségű információ szelektálása, a releváns információk megtalálása és kiválasztása, s azok feldolgozása. Ebből fakadóan fontos, hogy az áru fogyasztók általi reális megítéléséhez szükséges lényeges információk könnyen elérhetők legyenek, fogyasztóbarát módon kerüljenek elhelyezésre,
 - a televíziós reklámban az időkorlátok miatt kevés információ fér el. A televíziós reklám esetén a vetítés rövid időtartama, illetve a gyorsan pergő képek miatt a reklám üzenete nem azonosítható a reklám forgatókönyvében egymás után megfogalmazott állítások összességével, s külön kiemelendő, hogy a reklámban nem hangsúlyosan megjelenő, kis betűmérettel elhelyezett írásbeli információ ténylegesen nem nyújt tájékoztatást a fogyasztók számára,
 - a nyomtatott sajtóban, szórólapokon megjelenő kereskedelmi kommunikáció esetén a fogyasztónak lehetősége van arra, hogy azt alaposabban, hosszabb időt ráfordítva, akár többször visszatérve tanulmányozza azt,
 - a kültéri kommunikációs eszközök (óriásplakát, citylight, az üzletben elhelyezett, de a külső tér felé néző plakátok stb.) befogadására egy fogyasztónak korlátozott ideje, néhány másodperce van. Ebből következően ezen kommunikációs eszközök néhány motívummal dolgozhatnak, amennyiben hatásosak kívánnak maradni (főszó, kép és embléma), s jellemzően nem azonos súllyal, nem azonos mérvű kiemeléssel jelennek meg ugyanolyan fontos közlések (pl. a főszó és az annak helyes értelmezéséhez szükséges információk). A kereskedelmi kommunikáció főüzenetének tehát kiemelkedő szerepe van, s az apró betűs információk tájékoztatásban betöltött szerepe gyakorlatilag elhanyagolható,
 - a beltéri (pl. az üzlethelyiségen belül alkalmazott) kommunikációs eszközök esetén a fogyasztóknak lehetőségük lehet a kommunikációs eszköz alaposabb, nemcsak a főszóakra korlátozódó tanulmányozására, illetőleg a vállalkozás munkatársaitól, partnereitől stb. azonnal kiegészítő információkhoz juthatnak.

Az Fttv. 6. §-a szerinti értékelés keretei

71. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerinti magatartás megvalósítása révén történő megsértéséhez elegendő ha az érintett kereskedelmi gyakorlat az áru lényeges tulajdonságáról valótlan

információt vagy valós tény megtevesztésre alkalmas módon tartalmaz, és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg vagy arra alkalmas.

72. Az Fttv. 6. § (1) bekezdés b) pontja nem taxatív felsorolást tartalmaz az egyes megtevesztő kereskedelmi gyakorlattal összefüggésben, hanem a felsorolás példálódzó jellegű („különösen...”), így konkrét alpont megjelölése nélkül is alkalmazható a bekezdés, mert az áru lényeges jellemzője vonatkozásában valósult meg a megtevesztés azáltal, hogy azt egyáltalán nem is szolgáltatott a fogyasztó számára.
73. Jelen eljárásban az Fttv. 6. §-a körében értékelendő az eljárás alá vont azon kereskedelmi gyakorlata, melyben azt állította, hogy a vizsgált termékcsomagok igénybevétele esetén havi 2.990 Ft-os törlesztőrészletért lehet jogosítványhoz jutni.

Az Fttv. 7. §-a szerinti értékelés keretei

74. Az Fttv. 3. §-a (1) bekezdésében rögzített tilalom megsértése nemcsak aktív tényállítással, hanem megtevesztő mulasztással is megvalósulhat.
75. Az Fttv. 7. §-ának (1) bekezdése értelmében megtevesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely jelentős információt elhallgat, elrejt, vagy azt homályos, érthetetlen, félreérthető vagy időszerűtlen módon bocsátja rendelkezésre, s ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
76. Annak elbírálása során, hogy az első feltétel teljesül-e, figyelembe veendő valamennyi tényszerű körülmény és a kommunikációs eszköz korlátai. Ez utóbbi vonatkozásában alkalmazandó az Fttv. 7. §-ának (2) bekezdése is, amely szerint ha a kommunikáció eszköze térbeli vagy időbeli korlátokat támaszt, ezeket az akadályokat és minden olyan intézkedést, amelyet a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója annak érdekében tett, hogy az információt más módon eljuttassa a fogyasztókhoz, figyelembe kell venni annak megítélésénél, hogy fennállt-e megtevesztő mulasztás. E rendelkezés kapcsán kiemelendő,

- a megtevesztő mulasztás (jellemzően valamely lényeges információ kommunikációs eszközökből történő mellőzése vagy a kommunikációs eszköz kivitelezése révén történő elrejtése) esetén önmagában nem vezet a vállalkozás jogsértés alóli mentesüléséhez, ha a kommunikációs eszköz térbeli vagy időbeli korlátokkal rendelkezik (a kommunikációs eszköz terjedelme nem alkalmas jelentős mennyiségű információ közvetítésére, a kommunikációs eszköz tartalmának észlelésére a fogyasztónak csak időben korlátozott lehetősége van). Ezekre a korlátokra magának a vállalkozásnak kell figyelemmel lennie, amikor a kommunikációs eszköz tartalmát határozza meg. Az üzleti tisztesség keretei között a vállalkozás nem háríthatja át a fogyasztóra annak következményeit, hogy nem volt tekintettel a kommunikációs eszköz korlátaira, s csak a termék kedvező tulajdonságait jelenítette meg, mellőzve a kommunikációs eszközökön tett közlések helyes értelmezéséhez szükséges információk szerepeltetését,

-nem vezet a vállalkozás jogsértés alóli mentesüléséhez az sem, ha a vállalkozás később biztosítja a kommunikációs eszköz által nem közölt információk megismerését, adott esetben legkésőbb szerződés megkötésekor lehetővé téve a szerződési feltételek részletes megismerését, mivel ez jellemzően teljes egészében már nem tudja meg nem történté tenni a döntési folyamat korábbi szakaszával összefüggésben tanúsított tisztességtelen magatartást. Ettől eltérő a helyzet, ha a vállalkozás a valamely információt elhallgató vagy elrejtő kommunikációs eszköz megismerésével azonos időpontban, illetve még a döntési folyamat azonos szakaszában az információt eljuttatja a fogyasztók számára. Erre a reklámkampány, a vállalkozás által alkalmazott médiamix általában alkalmatlan, hiszen nem várható el a fogyasztótól, hogy egy intenzív, akár több hónapig tartó reklámkampány során az innen-onnan részletekben csöpögtetett információ-mozaikokat fejben osszerakja, maga kutasson

azután, hogy esetlegesen milyen csatornán keresztül juttathat el hozzá még reklámüzenetet a reklámozó.

77. A második feltétel kapcsán aláhúzendő, hogy az üzleti döntés befolyásolására való alkalmasság is elegendő a jogsértés megállapításához.
78. Ha a vállalkozás által alkalmazott kommunikációs eszköz tényleges térbeli vagy időbeli, s így terjedelmi korlátot nem vagy nem szűk körben támaszt az információk fogyasztók tudomására hozatala előtt, akkor elvárt, hogy a kereskedelmi kommunikáció ne csak az adott termék pozitív, hanem annak negatív tulajdonságait is tartalmazza, lehetővé téve, hogy a fogyasztó reális képet alkothasson a termékről. Különösen ez a helyzet azon kommunikációs eszközök esetében, amelyekről - a bennük elhelyezett információk milyensége, illetve mennyisége révén - a fogyasztó alappal várhatja el a részletes tájékoztatást (pl. jellemzően a vállalkozás internetes honlapja, több oldalas szórólap).
79. Ha a vállalkozás által alkalmazott kommunikációs eszköz tényleges térbeli vagy időbeli, s így terjedelmi korlátot támaszt az információk fogyasztók tudomására hozatala előtt, a vállalkozásnak a kommunikációs eszköz tartalmának tárgyában hozott döntése határozza meg a kommunikációs eszközben szerepeltetendő információk körét:
 - ha a vállalkozás úgy dönt, hogy a korlátokkal bíró kommunikációs eszköz esetében nem szerepelteti a termék adott pozitív tulajdonságát, akkor az sem elvárt, hogy az ezen pozitív tulajdonság helyes értelmezéséhez szükséges információkat közölje,
 - ha azonban a vállalkozás azt a döntést hozza, hogy a korlátokkal bíró kommunikációs eszköz esetében szerepelteti a termék adott pozitív tulajdonságát, akkor az ezen pozitív tulajdonság helyes értelmezéséhez szükséges, adott esetben a termék negatív, a fogyasztó számára nem előnyös tulajdonságait ismertető információkat is közölnie kell, kiegyensúlyozott, a termék adott tulajdonságáról reális képet adó tájékoztatást adva. (Vj-9/2010.)
80. Az Fttv. 7. §-a körében kerül értékelésre az eljárás alá vont azon magatartása, hogy megfelelő tájékoztatást adott-e az egyes kereskedelmi kommunikációin a termékcsoomagjainak lényeges tulajdonságairól.
81. A 2.990 Ft hitellel kapcsolatos fizetési kötelezettségként, azaz törlesztőrészként való értelmezése során lényeges feltételeknek, így jelentős információnak minősülnek azon további feltételek, melyek alapján a fogyasztó a Jogsit Nekem I. és II. termékcsoomag igénybe vétele révén személyi kölcsönszerződést köthet. Ilyen feltételnek minősül az is, hogy a fogyasztó csak akkor köthet a jogosítvány megszerzése érdekében kölcsönszerződést, ha a jogosítvány árának 50%-a, mint önerő igazoltan a számláján van. Kombinált termékek esetében a fogyasztónak a termék valamennyi elemét értékelnie kell ahhoz, hogy megalapozott üzleti döntést hozhasson.
82. Szintén jelentős információnak minősül a termék megtakarítás és hitel jellege, hiszen a fogyasztó oldaláról az bír relevanciával, hogy a kereskedelmi kommunikációban szereplő 2.990 Ft befizetése révén a fogyasztó (havonta 2.990 Ft-ot) megtakarít, vagy a felvett kölcsönösszeget törleszti vissza (havi 2.990 forintként).
83. Végezetül szintén jelentős információnak minősül, hogy a termékcsoomag csak akkor vehető igénybe, ha a fogyasztó folyószámla-szerződést köt, amely mellett a kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó szerződéseket is meg kell kötni, így az alszámlára, bankkártyára, netbank szolgáltatásra vonatkozó szerződéseket.

A kereskedelmi kommunikáció fogyasztó által érzékelhető üzenete

84. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Duna Takarékszövetkezet Bank által óriásplakátjain, plakátjain, a [üzleti titok] weboldalon, újságokban, műsorfüzetben, valamint reklámtáskákban, rendezvényeken, matricán közzétett kereskedelmi kommunikációiban alkalmazott kereskedelmi kommunikáció a fogyasztó számára azt az üzenetet közvetítette, hogy a havi 2.990 Ft-ért jogosítványt lehet szerezni - egyéb, kapcsolódó szolgáltatások igénybevétele, valamint egyéb korlátozó feltételek (önerő) kommunikálása nélkül.

Az eljárás alá vont felelőssége

85. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
86. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.
87. Az eljárás alá vontnak a Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. termécsomagokból árbevétele származott, ezért a reklámozása az eljárás alá vont közvetlen érdekében állt. Ennek fényében a vizsgált kereskedelmi gyakorlatokért az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdésére, az abban megjelenített érdek-elvre figyelemmel felelősséggel tartozik.

IX.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat jogi értékelése

A törlesztőrészletre vonatkozó állítások értékelése az Fttv. 6. §-a alapján :

88. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás során nem nyert bizonyítást az, hogy nem lenne valós az eljárás alá vont azon állítása, hogy Jogsit Nekem I. és II. termékeivel valóban megszerezhető volt a jogosítvány havi 2.990 Ft-ért. Ugyanis a rendelkezésre álló dokumentumokból megállapítható volt, hogy abban az esetben, ha az adott fogyasztó havi 2.990 Ft-os megtakarítása és az ezután járó kamat együttes összege elért 75.000,- Ft-ot és a fogyasztó 75.000 Ft kölcsönösszeg vonatkozásában 29 hónapos futamidejű hitelszerződést kötött akkor megszerezhetette a jogosítványt. Ezek alapján pedig a fenti konstrukció reálisan elérhetőnek, így az állítás valósnak tekinthető.
89. A jogosítvány megszerzéséhez szükséges anyagi forrás valós mértéke az egyes konkrét esetekben ettől eltérő lehetett, azt a futamidő, a felvett kölcsönösszeg és mindamellett a fogyasztó rendelkezésére álló megtakarítása befolyásolhatta, azonban ezek a tényezők nem jelentik azt, és nem valószínűsítik azt, hogy a fenti állítás alkalmas lett volna arra, hogy a fogyasztó döntését torzítsa; fogyasztót nem késztette arra, hogy a fenti reklám hatására számára egy másik konstrukcióhoz képest előnytelen döntést hozzon.
90. Tekintettel az egyes konstrukciók fogyasztói szempontú összehasonlításának nehézségeire az eljárás folyamán nem került bizonyításra, hogy az eljárás alá vont reklámjai alkalmasak lennének a fogyasztói döntések torzítására a törlesztőrészletre vonatkozó állítások körében..
91. Figyelemmel arra, hogy hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény, ezért a Ket. 31. § (1) bekezdés i) alpontja alapján az eljárást – az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerinti jogsértés vonatkozásában – a kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban megszünteti.

A Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. termécsomagok lényeges tulajdonságainak elhallgatásának értékelése az Fttv. 7. §-a alapján

Az önerőre vonatkozó információk elhallgatása

92. A [üzleti titok]weboldal, a TV reklám, a szórólapok, a [üzleti titok]műsorfüzet valamint a [üzleti titok]közzétett kereskedelmi kommunikáció tartalmaz olyan információt, melyből következtetni lehet a Jogsit Nekem I. és Jogsit Nekem II. termécsomag vonatkozásában arra, hogy a hitel igénylésének feltétele a jogosítvány árának 50%-a mint önerő megtakarítása.

93. A termék kombinált jellege, a megtakarítási és hitel megosztási aránya a termék lényeges feltételének, így jelentős információnak minősül, hiszen a fogyasztó számára adott esetben akár hosszabb távra vetítve költséggel vagy egyéb kötelezettséggel járhat egy-egy termékelem
94. Kombinált pénzügyi termék esetében a fogyasztónak a termék valamennyi elemét értékelnie kell ahhoz, hogy megalapozott üzleti döntést hozhasson¹¹.
95. A vizsgálattal érintett kereskedelmi gyakorlatban nem kiegyensúlyozott módon valósult meg a tájékoztatás, a termékről egyáltalán nem derül ki, hogy milyen típusú termék (jelen esetben kombinált termék) és egyáltalán nem derül ki az érintett kereskedelmi kommunikációk szövegéből, hogy a fogyasztóknak 50%-os önerőt kell összegyűjteni, hogy a hitelhez jussanak.
96. Az eljáró versenytanács megítélése szerint a hitel igénylésének feltételeként szabott 50% önerőnek elhallgatása olyan lényeges tulajdonság ismertetésétől fosztotta meg a fogyasztókat, amely hiány a hitel előnyös megítélését jelentősen módosíthatja. A termékek közötti választást ugyanis lényegesen befolyásolja, hogy a fogyasztó csak abban az esetben juthat a hitelösszeghez, ha ugyanakkora pénzügyi önerőként a rendelkezésére áll a megtakarítási számláján. A fogyasztónak tehát előtakarékoskodnia (a pénzügyi szolgáltató felé teljesítenie) szükséges, mely azt jelenti, hogy nem azonnal juthat a jogosítvány megszerzéséhez szükséges hitelösszeghez, hanem a megtakarítási időszakot követően, mely a fogyasztói döntéshozatal szempontjából egy lényeges elem.
97. A fentiekre tekintettel az eljárás alá vont óriásplakátjain, plakátjain, a [www. \[üzleti titok\] .hu](http://www.[üzleti titok].hu) weboldalon, a [üzleti titok]újságokban, járműreklámjain, reklámtáskáin és a rendezvényeken matricán közzétett kommunikációin megtévesztő mulasztást valósított meg azáltal, hogy nem tüntette fel, hogy a hiteligénylésének feltétele a jogosítvány árának 50%-ának önerőkénti megtakarítása.
98. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a fenti megközelítést támasztja alá a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.048/2007/3. számú ítélete is, mely szerint „a valós tényeket tartalmazó és előnyös tulajdonságot kiemelő tájékoztatás is lehet félrevezető, ha elhallgat olyan adatot, amely a közölt lehetőségek értelmezéséhez elengedhetetlenül szükséges.”
99. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont vállalkozás e magatartásával, a 97. pontban ismertetett kereskedelmi kommunikációiban megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. 7. §-a (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával.
100. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont magatartása a [üzleti titok] honlapon, a TV-reklámban, a szórólapokon, a [üzleti titok] műsorfüzetben, a [üzleti titok] megjelenő kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban az Fttv. 7 §-ának, a termék igénybevételével kapcsolatos önerőre vonatkozó információk elhallgatásával megvalósuló megsértése. a rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem került bizonyításra.

Termékjellemzők elhallgatása

101. A [üzleti titok] weboldal, a TV reklám, a szórólapok, a [üzleti titok]műsorfüzet valamint a [üzleti titok]közzétett kereskedelmi kommunikáció tartalmaz olyan információt, melyből következtetni lehet arra, hogy a Jogsit Nekem I. és II. termékek hitel és megtakarítási elemet magába foglaló kombinált termékek.
102. Az eljárás alá vont által reklámozott Jogsit Nekem I. és II. termékcsomag pénzforgalmi szolgáltatást (megtakarítás) és hitelszerződés megkötésének lehetőségét foglalja magában.
103. Annak a fogyasztónak, aki igénybe kívánja venni a Duna Takarékszövetkezet Jogsit Nekem I. és II. termékcsomagját, szerződést kell kötnie: Junior folyószámlára (Jogsit Nekem bankszámlára) és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokra, valamint (a jogosítvány árának 50%-a megléte esetén) személyi kölcsönre.

¹¹ Lásd a Versenytanács Vj/137/2008. számú ügyben hozott határozatát

104. A fogyasztó szempontjából lényeges információ az, hogy a Jogsit Nekem terméksomagban egy pénzforgalmi szolgáltatás és egy pénzügyi szolgáltatás kombinációja van, melyek jellege, célja, futamideje nagymértékben eltér egymástól, a 2.990 Ft egyszerre jelenti a 2.990 Ft havonkénti megtakarításának és a felvett kölcsön 2.990 forintokénti visszafizetésének kötelezettségét is. Azzal, hogy a 2990 forintos törlesztőrészlet nem minden esetben szükségesszerűen annyi, figyelemmel az Fttv. 6 §-a szerinti értékelés megállapításaira.
105. A vizsgálattal érintett kereskedelmi gyakorlatban ugyanakkor nem derül ki a terméksomag megtakarítási és/vagy hitel jellege.
106. Nem derül ki tehát az, hogy a fogyasztónak az általa nyitott alszámlára megtakarítást kell eszközölnie, melynek havi minimális összege 2.990 Ft (megtakarítási láb).
107. Nem derül ki a kereskedelmi kommunikációból továbbá az sem, hogy a jogosítvány árának 50%-a – alszámlán való – megléte esetén személyi kölcsönt kell igényelnie, melynek havi törlesztőrészlete – egyénre szabott konstrukció esetén – 2.990 Ft is lehet (hitel láb).
108. A fentiekből kifolyólag a vizsgálattal érintett kereskedelmi gyakorlatban nem egyértelmű, hogy „a jogsit már 2.990 forintért/ 2990-tól” szlogenben feltüntetett 2.990 forint egy megtakarítással kapcsolatos fizetési kötelezettséget vagy egy hitellel kapcsolatos fizetési kötelezettséget jelöl, az a havi minimum megtakarítási összegre vagy a havonta fizetendő törlesztőrészlet összegére vonatkozik-e.
109. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont óriásplakátjain, plakátjain, a www.kisalfold.hu weboldalon, a Mosonvármegye, Civil Szemle, a Hídlap, a Kézilabda BL, a Fehérvár Média, a Kisalföld, a Lajtapress, Sopronpress, Rábaközpress, Győrpress újságokban, járműreklám, reklámtáskáin és a rendezvényeken közzétett kommunikációiban a terméksomag megtakarítási és hitel jellegének elhallgatása révén megtévesztő mulasztást valósított meg, és e magatartásával megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. 7. §-a (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával.
110. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont magatartása a [üzleti titok] honlapon, a TV-reklámban, a szórólapokon, a [üzleti titok] műsorfüzetben, a [üzleti titok] megjelenő kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban az Fttv. 7 §-ának, a termék jellemzőkre vonatkozó információk elhallgatásával megvalósuló megsértése. a rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem került bizonyításra.

További szerződéskötési kötelezettség elhallgatása

111. A [üzleti titok] weboldalon, a szórólapokon, a [üzleti titok] és a [üzleti titok] műsorfüzetben közzétett kereskedelmi kommunikáció tartalmaz olyan információt, melyből következtetni lehet arra, hogy a termék igénybevételehez további szerződéskötési kötelezettség társul.
112. Annak a fogyasztónak, aki igénybe kívánja venni a Duna Takarékszövetkezet Jogsit Nekem I. és II. terméksomagját, szerződést kell kötnie, Junior folyószámlára (Jogsit Nekem bankszámlára), a folyószámlához kapcsolódó alszámlára, bankkártyára, internetbanki szolgáltatásra, valamint személyi kölcsönre.
113. A személyi kölcsönszerződés megkötésének is feltétele valamennyi fent nevezett szolgáltatás igénybe vétele és azokra vonatkozó szerződések megkötése. E termék esetében az eljáró versenytanács megítélése szerint a fogyasztónak a termék valamennyi elemét értékelnie kell ahhoz, hogy megalapozott üzleti döntést hozhasson, hiszen ezáltal tudja értékelni azt, milyen (és hány) szerződéses kötelemben helyezi magát és milyen feltételekkel vehető a termék igénybe.
114. A vizsgálattal érintett kereskedelmi gyakorlatban nem derül ki, hogy a fogyasztónak 4 különböző szolgáltatástípusra kell szerződést kötnie, valamint az sem, hogy a terméksomaghoz kapcsolódó személyi kölcsön akkor igényelhető, ha a kapcsolódó valamennyi szerződést a fogyasztó korábban már megkötötte.

115. A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács álláspontja szerint az eljárás alá vont televíziós reklámjában, óriásplakátjain, plakátjain, a [üzleti titok] weboldalon, a [üzleti titok] újságokban, a [üzleti titok] műsorfüzetben, a [üzleti titok] , járműreklámjában reklámtáskáin és a rendezvényeken, valamint matricán közzétett kommunikációiban nem hívta fel a fogyasztók figyelmét a további szerződéskötési kötelezettségükre, ezáltal megtévesztő mulasztást valósított meg, és e magatartásával megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat az Fttv. 7. §-a (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával.
116. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont magatartása a [üzleti titok] honlapon, a szórólapokon, a [üzleti titok] műsorfüzetben, a [üzleti titok] megjelenő kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban az Fttv. 7 §-ának, a további szerződéskötési kötelezettségre vonatkozó információk elhallgatásával megvalósuló megsértése. a rendelkezésre álló dokumentumok alapján nem került bizonyításra.

Az eljárás megszüntetése az Fttv. 7. § (1) bekezdése vonatkozásában

117. Az eljáró versenytanács áttekintve az önerőre, a termékjellemzőkre és a további szerződéskötési állításokra vonatkozó információközléseket/reklámokat megállapította, hogy a [üzleti titok] és a szórólapok vonatkozásában nem kerültek elő olyan bizonyítékok, amelyek alapján megállapítható lenne, hogy az eljárás alá vont ezen információkat elhallgatta volna (a további reklámeszközökön legalább a vizsgált három információ közül egy elhallgatásra került), így tekintettel arra is, hogy hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény, ezért a Ket. 31. § (1) bekezdés i) alpontja alapján az eljárást a jogsitnekem.hu honlapon és a szórólapokon közzétett kereskedelmi kommunikációkkal kapcsolatban megszünteti.

A jogsértés összefoglalás

118. Az eljáró versenytanács az Fttv. 7. §-ának megsértését állapítja meg az alábbi kommunikációs eszközökön közzétett kereskedelmi kommunikációk kapcsán:

a) az önerő elhallgatásával megvalósuló magatartás vonatkozásában

- óriásplakát, plakát,
- a www. [üzleti titok] weboldal,
- a [üzleti titok] újságokban megjelenő hirdetés,
- járműreklámjain, reklámtáskáin és a rendezvényeken használt matricán

b) a termékjellemzők elhallgatása vonatkozásában

- óriásplakát, plakát
- , a [üzleti titok] weboldal,
- a [üzleti titok] újságokban és a [üzleti titok] műsorfüzetben megjelenő hirdetés,
- járműreklám, reklámtáskáin és a rendezvényeken közzétett kommunikációk.

c) további szerződéskötési kötelezettség elhallgatása vonatkozásban

- televíziós reklám
- óriásplakát, plakát,
- a [üzleti titok] weboldal,
- a [üzleti titok] újságokban, és a [üzleti titok] megjelenő hirdetés,
- járműreklámjában reklámtáskáin és a rendezvényeken közzétett kommunikációk.

Eljárás alá vont által tett előadásra vonatkozó észrevételek

119. Az eljárás alá vont hivatkozott arra, hogy „a termékkel kapcsolatban sohasem érkezett panaszbejelentés”. Ekörben az eljáró versenytanács a kialakult bírói gyakorlatra kíván

hivatkozni, amely szerint „alaptalanul hivatkozott a felperes arra, hogy vásárlói panasz hiányában nem valósult meg a fogyasztók megtévesztése. Ezzel összefüggésben az elsőfokú bíróság helytállóan utalt a Tptv. 8.§ (2) bekezdés a) pontjában írtakra, arra, hogy a felperes magatartása a fogyasztók megtévesztésére objektíve alkalmas volt”.¹²

120. Az eljárás alá vont több ízben is hivatkozott arra is, hogy a fogyasztók további információkat szerezhettek be a termékkel kapcsolatban, illetve maguk a reklámok is tartalmaztak arra vonatkozó információt, hogy hol szerezhető be további információ, a fiókokban pedig az ügyintézőktől teljeskörű felvilágosítást kaptak az ügyfelek.
121. A más kommunikációs eszközökön közölt (pl. internet), illetve az utólagos (pl. Hirdetmény) tájékoztatással kapcsolatban az eljáró versenytanács kiemeli, következetes, bíróságok által is megerősített gyakorlata értelmében az integrált, több tájékoztatási eszközt felhasználó kommunikáció (kampány) jogellenességének megítélésénél nem várható el a fogyasztótól, hogy döntését a különféle kommunikációs eszközökön keresztül begyűjtött információk összevetése, egymással való ütköztetése, szintetizálása eredményeképp hozza meg. Az egyes tájékoztatási eszközökben megvalósuló jogsértések önmagukban megalapozzák az eljárás alá vont felelősségét, függetlenül attól, hogy esetlegesen egyes eszközökön keresztül eljuttatott közlések nem jogsértőek. Hasonlóképpen, a jogsértésért való felelősség alól nem mentesít az, ha a fogyasztónak utóbb módja van a teljes körű valós információ megismerésére; a jogsértés a megtévesztésre alkalmas tájékoztatás közreadásával megvalósul.
122. Amint arra már rámutatott az eljáró versenytanács, az egyes reklámhordozók különbözhetnek üzenetközvetítő képességük tekintetében, hiszen a reklám felülete, időtartama meghatározott korlátokat teremt a reklámozók számára. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ugyanakkor ezen sajátosságához a reklámozóknak a jogszerűség keretein belül szükséges alkalmazkodniuk, azaz a reklámozó döntése szerint kiemelt lényeges tulajdonság értelmezéséhez szükséges feltételek tekintetében teljes körű tájékoztatást szükséges adni az adott reklámhordozó felületen.
123. Ha a vállalkozás azt a döntést hozza, hogy a korlátokkal bíró kommunikációs eszköz esetében szerepelteti a termék adott pozitív tulajdonságát, akkor az ezen pozitív tulajdonság helyes értelmezéséhez szükséges, adott esetben a termék negatív, a fogyasztó számára kevésbé, vagy nem előnyös tulajdonságait ismertető információkat is közölnie kell, kiegyensúlyozott, a termékről, illetve a termék adott tulajdonságáról reális képet adó tájékoztatást adva.
124. Az eljárás alá vont további hivatkozása volt, hogy [üzleti titok] .
125. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a Vj/73-2013. számú GVH határozat felülvizsgálata során rögzítette¹³, hogy „Az Fttv. 3. (1) bekezdésébe és 6. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző jogsértés ezzel megvalósult, az a kérdés, hogy a felperes az ÁSZF-jében kikötött díjazást érvényesítette-e avagy sem, a jogsértés megállapíthatósága szempontjából ezért nem releváns; ennek a körülménynek a szankció körében lehet jelentősége — azt egyébként az alperes a bírságkiszabáskor a felperes javára, kiemelt jelentőségű enyhítő körülményként figyelembe vette”.

Jogkövetkezmények alkalmazása

126. Az eljáró versenytanács a Tptv. 76. § (1) bekezdésének e) pontja alapján megállapítja, hogy az eljárás alá vont magatartása megsértette az Fttv. 7. § (1) bekezdésének d) pontját.
127. Figyelemmel arra, hogy az eljárás alá vont 2013-ban felhagyott a jogsértőnek talált magatartás folytatásával, így mellőzi a Tptv. 77. §-a (1) bekezdés f) pontja szerinti eltiltás alkalmazását.

¹²Legfelsőbb Bíróság. Kf.II. 39.536/2000/6., Vj-18/1999.

¹³ 5.K.33.106/2014/4. számú ítélete 4. oldala

128. A Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az eljáró versenytanács jogsértés megállapítása mellett jogosult bírság kiszabására is, azonban az eljáró versenytanács figyelemmel az alábbiakra indokolatlannak tartotta azt a jelen esetben.
129. Egyrészről az ügyben nagyszámú és nagy súlyú enyhítő körülmény veendő figyelembe:
- az eljárás alá vont jogsértőnek talált termékét rendkívül kis számú fogyasztó vette igénybe,
 - ennek következtében is, az eljárás alá vontnak a jogsértésből csekély árbevétele származott,
 - a jogsértő kereskedelmi gyakorlat csak az ország pár megyéjére terjedt ki,
 - az eljárás alá vont [üzleti titok] nem kötelezte ügyfeleit hitelszerződés megkötésére.
130. Másrészről az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kampány intenzitása is „csupán” pár megyére terjedt ki és így az ennek kifejtésére felhasznált reklámköltség, mint az egyik lehetséges bírságszámítási alap is olyan alacsony mértékű, ami nem indokolja a bírság kiszabását.

X. Egyéb kérdések

131. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2015. március 19-én telik le.
132. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.
133. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2015. március 17.

dr. Köhalmi Attila s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

dr. Berki Ádám s.k.
versenytanács tag

Kiadmány hitelül:

Márkus Elvira